

CITY PERCEPTION OF UNIVERSITY STUDENTS IN THE CONTEXT OF QUALITY OF LIFE: THE CASE OF TEKİRDAĞ

Yaşam Kalitesi Bağlamında Üniversite Öğrencilerinin Kent Algısı: Tekirdağ Örneği

Coşkun DİKBİYİK¹

Öz

Kent algısı kent gerçekliğinin farklı toplum kesimleri üzerindeki göreceli bir yansımasıdır. Bu algı kentin statüsü açısından önem taşımakta ve ayrıca yaşam kalitesinin biçimlenmesinde de etkili olmaktadır. Kentte yaşayan nitelikli bir kesim olan üniversite öğrencilerinin bu yöndeki algıları incelenmeye değer bir konudur. Bu çalışma söz konusu sebeplere dayanarak Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi öğrencilerinin kent algısını yaşam kalitesi bakımından ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda kentin gelişimine ve kentsel yaşamda memnuniyetin yaygınlaşmasına dair göstergelerin de ortaya konulması hedeflenmektedir. Bu çalışmada nicel yöntem ve buna uygun olarak anket tekniği kullanılmıştır. Çalışmamızın kapsam ve içeriğini basit tesadüfi örneklem tekniğiyle seçtiğimiz, Üniversite'nin merkez kampüsündeki 476 öğrenciden oluşan örneklem üzerinden elde ettiğimiz anket verileri oluşturmaktadır. Ayrıca katılımcı gözlem ve sohbet tarzı görüşmelerle de çalışma desteklenmiştir. Çalışmanın bulgularına göre, kente dair algılarını incelediğimiz üniversite öğrencileri kenti doğal-coğrafi bir mekân olarak olumlu bulurken, fiziki alt ve üstyapı konusunda olumsuz ve çekinceli tutum takınmaktadırlar. Kentin kendilerine sunduğu hizmet ve imkânları da sınırlı ve yetersiz görmektedirler. Gerek üniversitedeki gerekse kentteki eğitim, kültür ve sanatla ilgili aktiviteler konusunda benzer bir tutum sergilemektedirler. Buna karşın öğrencilerin, kentin kendilerine sağladığını düşündükleri özgür ortamdan önemli ölçüde memnuniyet duydukları görülmektedir. Sonuç olarak, öğrenciler mezun olduktan sonra Tekirdağ'ı yaşayabilecekleri ve ileride mesleklerini yapabilecekleri bir kent olarak görme noktasında kararsız kalmaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Kalitesi, Üniversite Öğrencileri, Kent Algısı, Tekirdağ

Abstract

The perception of the city is a relative reflection of urban reality on different social segments. This perception is important in terms of the status of the city and also influences the shaping of the quality of life. The perceptions of university students, who are qualified people living in the city, are worth examining. This study aims to reveal the city perception of Tekirdağ Namık Kemal University students in terms of quality of life based on these reasons. In this context, it is aimed to reveal the indicators regarding the development of the city and the spread of satisfaction in urban life. In this study, quantitative method and questionnaire technique were used accordingly. The content and scope of our study consist of survey data taken from a sample of 476 students in the central campus of the university that we selected by simple random sampling technique. In addition, the study was supported by participant observation and conversation style interviews. According to the findings of the study, while university students whose perceptions about the city are positive, they consider the city as a natural-geographical location and take a negative and hesitant attitude towards physical infrastructure and superstructure. They also consider the services and opportunities provided by the city limited and inadequate. They show a similar attitude towards educational, cultural and artistic activities both in the university and in the city. On the other hand, it is seen that the students are significantly satisfied with the free environment they think the city provides them. As a result, after the students graduate, they are undecided about seeing Tekirdağ as a city where they can live and do their profession in the future.

Keywords: Quality of Life, University Students, City Perception, Tekirdağ

¹Assist. Prof., Namık Kemal University, Art and Sciences Faculty, Department of Sociology, Süleymanpaşa, Tekirdağ, TURKEY., <https://orcid.org/0000-0002-2006-4787>, cdikbiyik@nku.edu.tr

GİRİŞ

Kent kurumsal bir yapı ve ilişkiler ağı olarak kendine özgü bir kimliğe sahiptir. Bu kimliğin oluşumunda kentin coğrafi konumu ve toplumsal ilişkiler önemli bir yer tutar. Buna göre kentler dünya kenti, metropoliten kent, liman kenti, sanayi kenti, çeşitlenmiş kent ve küresel kent gibi farklı kategorilerle adlandırılmaktadır (Tekeli, 2010, 212-213). Şüphesiz kentlerin şekillenmesinde insan unsurunun önemli bir payı vardır ve kent-insan ilişkilerinde karşılıklı etkiler söz konusudur. Kent, içinde bulunduğu toplumu ve insan ilişkilerini etkilerken, insan ilişkileri de kente belli bir biçim ve farklılık kazandırmaktadır. Bu bağlamda üniversiteler gibi büyük bir insan kaynağını barındıran, kent içinde oluşmuş veya oluşmakta olan kurumsal yapılar kenti etkileyen ve şekillendiren önemli bir faktör olmaktadır (İzmen ve Daş,2017). Kent bütün bileşenleriyle birlikte kurumsal bir yapı olarak gerek içinde yaşayanlar ve gerekse çeşitli nedenlerle belli bir süreliğine kentte yaşamak durumunda kalanlar için belirli bir yaşam tarzı ve çeşitli hizmetler sunar. Buna göre de kentte yaşayanların kente olan aidiyeti ve kent hakkındaki algısı biçimlenmektedir. Bu yönüyle de kentin üniversitede okumak üzere gelen öğrencilere sunduğu hizmetler ve yaşam kalitesi bakımından oluşturduğu algı, kentin gelişimi ve dinamizmi açısından önemli hale gelmektedir.

Tekirdağ'da bulunan Namık Kemal Üniversitesi öğrencilerindeki kent algısı hem kentimiz ve hem de Trakya yöresi bakımından araştırılmaya değer biri konu olarak karşımızda durmaktadır. Böyle bir çalışmayla kent-öğrenci ilişkilerine ve öğrencilerin kent algısına yönelik yöresel bazda da olsa bir açıklama getirme imkânı bulacağımızı umuyoruz.

KURAMSAL ÇERÇEVE

Çok boyutlu bir nitelik taşıyan yaşam kalitesi kavramı 21.yüzyılın ikinci yarısından sonra yoğun olarak kullanılmaya başlanmış, başta sosyal bilimler olmak üzere mühendislik, fen bilimleri ve sağlık bilimleri alanında yapılan araştırmalara konu olmuştur (Türksever, 2001: 13). Yaşam kalitesinin günümüzde tüm bilimler açısından kabul edilebilir ortak bir tanımı yapılamamakla birlikte yapılan tüm tanımlarda insan faktörü ve onun öznel değerlendirme sistemine vurgu vardır. Bu bağlamda Dünya Sağlık Örgütü yaşam kalitesini "kişinin kendi amaçlarına, beklentilerine, standartlarına ve çıkarlarına göre bir kültür ve değer sisteminde kendi yaşamını algılaması" olarak tanımlamaktadır. (World Health Organization, 1997:1; Boylu ve Paçacıoğlu, 2016: 138).

Yaşam kalitesinin objektif ve sübjektif göstergeleri bulunmaktadır. Gelir, eğitim, meslek, sağlık, konut gibi unsurlar objektif; kişinin bunlar karşısında oluşan talebi ve tatmin duygusu da sübjektif göstergelerdir (Boylu ve Paçacıoğlu, 2016: 139). Objektif göstergeler yaşam kalitesini açıklamada yeterli değildir. Bu bakımdan yaşam kalitesinin kişinin öznel değerleri ve değerlendirmesiyle ilişkisini dikkate almak gerekir (Türksever, 2001: 14). Toplumdan topluma ve kültürden kültüre değişen yaşam kalitesi, sunulan hizmetlerin toplum tarafından nasıl algılandığının ölçümüne dayalı olarak kendisini gösterir (Türksever, 2001: 16).

Farklı yaklaşımlara rağmen genel olarak değerlendirdiğimizde yaşam kalitesi kavramı insanlar ve yaşam çevresi arasındaki ilişkiyi tanımlamaktadır. Farklı tanımlardaki ortak özelliklere baktığımızda ise ekonomik performans, ekolojik ve fiziki çevre, sosyal adalet ve etkileşim, kamusal hizmetlerin kalitesi gibi hususların öne çıktığını görüyoruz. Bu kavram literatürde sıklıkla yaşanabilirlik, sürdürülebilirlik, akıllı büyüme ve dayanıklılık gibi kavramlarla birlikte kullanılmaktadır (Sarı ve Kindap, 201: 44). Günümüzde ise yaşam kalitesi kavramının bireysel tatmin merkezli, insan merkezli ve ortam merkezli olmak üzere üç ana eksenle ele alındığını söylemek mümkündür (Tekeli, 2010: 155).

Bireysel tatmin merkezli yaklaşımlarda bireylerin algılarını ve deneyimlerini ölçmeye çalışan çalışmalar öne çıkmıştır. Burada aile ve evlilik hayatı, eğitim, sağlık, ülke yönetimi, çalışma ve iş hayatı, konut ve mahalle, din ve inanç ile mali durum ve yatırımlar gibi değerlendirme ölçütleri nesnel göstergelerden ziyade daha çok insanların kişisel deneyimlerini, tatmin ve memnuniyet düzeylerini açıklayan bir tarzda ele alınmaktadır (Sarı ve Kindap, 2018: 46). Bunlar Maslow'un fizyolojik, güvenlik, sevgi ve ait olma, saygınlık ve kendini gerçekleştirme kategorilerinden oluşan ihtiyaçlar kuramını önelemektedirler (Tekeli, 2010: 156).

Yaşam kalitesinin insan merkezli bakış açısında insanın fiziksel, zihinsel ve sosyal refahını kapsayacak geniş bir çerçeve sunulmaktadır. Bunu Dünya Sağlık Örgütü'nün yaşam kalitesi yaklaşımında da görmekteyiz. Dünya Sağlık Örgütü sağlıklı sırf hasta olmama haliyle açıklamamakta, yaşam kalitesi ile de ilişkilendirmektedir. Nitekim Dünya Sağlık Örgütü'ne göre yaşam kalitesi bireylerin hedefleri, beklentileri, standartları ve endişeleri ile bağlantılı olarak yaşadıkları kültür ve değer sistemleri bütünü içinde hayattaki konumlarını algılama durumu olarak sunulmaktadır (World Health Organization, 1997, 1; Sarı ve Kindap, 2018:46).

Yaşam kalitesi kavramının ortam merkezli bakış açısının temelinde ise kentsel yaşam kalitesi bulunmaktadır. Batıda sanayi devriminden sonra kentsel çevrede meydana gelen olumsuzluklara karşı tedbir alma bağlamında bir taraftan sanayileşme sürerken diğer taraftan da sağlıklı bir çevre oluşturulmasına ilişkin ihtiyaçlar kentsel yaşam kalitesinin

artırılması gereksinimini ortaya çıkarmıştır. Bugün kullandığımız anlamda kentsel yaşam kalitesi kavramının 1960'larda Sosyal Göstergeler Hareketi faaliyetleri kapsamında ortaya çıktığı söylenebilir (Sarı ve Kindap, 2018:46-47; Akder,2004). Ülkemizde kentsel yaşam kalitesi kavramı özellikle 1996 yılında yapılan Habitat 2 konferansıyla birlikte daha sık kullanılmaya başlanmıştır (Sarı ve Kindap, 2018: 48).

Kentsel yaşam kalitesi dar ve geniş olarak iki şekilde tanımlanmaktadır: Dar anlamda kentsel yaşam kalitesi toplumsal, ekonomik ve mekânsal unsurlar açısından kentlerde alt yapı, iletişim, ulaşım, konut gibi imkânların sunulma düzeyiyle ilişkilidir. Kentin bu maddi öğelerinin belirlenen eşğin üzerine olması kentsel yaşam kalitesinin iyi olduğunun bir göstergesi sayılmaktadır. Geniş anlamıyla kentsel yaşam kalitesi ise bunlara ilave olarak, toplumsal, kültürel, siyasal unsur ve süreçleri de kapsar. Kentin sunduğu imkân ve fırsatlardan çeşitli örgütler, gruplar ve katmanlar içinde yaşayan bireylerin eşit, dengeli ve ihtiyaçları oranında yararlanması; eğitsel, sanatsal, kültürel, siyasal etkinliklere ve süreçlere etkin biçimde katılabilme olanaklarına sahip olabilmesi bu kapsamda değerlendirilmektedir (Geray, 1998: 327). Dolayısıyla yaşam kalitesinin yüksek olduğu kentler, bireylerin sadece doğal ve maddi ihtiyaçlarını karşılamakla yetinmeyip onların toplumsal, kültürel ve siyasal taleplerini de karşılayan, aynı zamanda onlara bir takım yeni imkân ve fırsatlar yaratan mekânlar olmak durumundadır (Sarı ve Kindap, 2018: 48).

Konumuz bağlamında yaşam kalitesinin bireylerin yaşamdan beklentileriyle ve kentin bireylere sunduğu imkân ve fırsatlarla ilişkili bir yönü olduğunu söyleyebiliriz. Bireylerin talepleri karşılayabilen kent, bireyler için çekici ve talep edilen bir konumdur. Bu nedenle de tercih edilebilmektedir.

Üniversitelerin de kentlerin gelişmesi ve tercih edilirliliği noktasında önemli bir role sahip olduğu görülmektedir. Bu yönüyle ülkemizde yeni üniversitelerin kurulduğu kentlerde ticari hayat, sanayi ve turizm gibi alanlarda belli bir canlanmanın meydana geldiği, kentin sosyal ve kültürel dokusunun bundan büyük ölçüde etkilendiği görülmektedir (İzmen ve Daş,2017).

Konuyu üniversite öğrencileri bağlamında değerlendirdiğimizde, öğrencilerin üniversitenin yer aldığı kenti seçiminde her ne kadar üniversite sınavından aldıkları puanlar etkili olsa da kentin statüsü, imkânları ve fırsatlarının rolü yadsınmaz. Üniversitenin bulunduğu kent öğrencilere sunduğu güvenlik, barınma, sağlık, iş ve çalışma, tabii ve sosyal çevre, kendini geliştirme ve boş zamanlarını değerlendirme imkân ve fırsatlarına bağlı olarak da tercih edilebilmektedir. Bu tercih sonrası gelişmelere bağlı olarak oluşan kent algısı, öğrencilerin kente olan aidiyetlerini, memnuniyet derecelerini ve kent hakkındaki imajlarını dolayısıyla yaşam kalitelerini etkileyecektir.

Üniversite-kent ilişkisinin uluslararası literatürde nasıl ele alındığına bakıldığında karşımıza "town and gown [şehir ve cübbe]" olarak ifade edilen kavram çifti çıkmaktadır. Bu ifade, şehir topluluğu ile üniversitenin akademik topluluğu arasındaki ilişkiden yola çıkılarak şehir ile üniversite arasındaki etkileşimin yeni yerel ekonomilere, şehir ekonomilerine ve kültürel bütünleşmeye etkisini irdelemektedir. Brockliss'e (2000:154) göre Avrupa'nın yükseköğretim tarihine bakıldığında üniversite ile şehir arasındaki ilişki bakımından iki ayrı dönemle karşılaşmaktadır. 1200-1800 yılları arasında ilk dönemde şehir ile üniversite mekânsal olarak iç içedir ancak birbirinden ayrı ve etkileşim düzeyi düşük olan iki ayrı topluluktur. 1800'lü yılların sonlarından itibaren ise Avrupa üniversiteleri Amerikan üniversite modeline doğru geçiş yapmıştır. Bu yeni modelde artık üniversiteler yükselmekte olan bilgi ekonomilerinin yarattığı akıllı şehir kavramının vazgeçilmez bir öğesi olarak şehir ekonomisine katkı sunan bir birimdir. 1960'lardan sonra bilgiye dayalı ekonomik gelişmenin merkezde yer aldığı post-endüstriyel toplumun yükselişiyle birlikte bu model daha da öne çıkmıştır.

Brockliss'in yeni ekonomi bağlamında kent ile üniversite ilişkisini ele aldığı bu modele karşın Chatterton ise üniversitelerin şehir topluluğu üzerindeki kültürel rolüne odaklanmıştır. Chatterton'a (2000) göre önceki çalışmalar şehir-üniversite ilişkisini daha çok yerel ekonomi bağlamında ele almış ancak meselenin kültürel boyutunu göz ardı etmiştir. Oysaki üniversite-şehir arasındaki ilişkinin kültürel boyutu üniversite topluluğu ile şehir topluluğu arasındaki ilişkiyi anlamakta anahtar bir role sahiptir. Meseleye Bristol örneğinde bakan Chatterton kent-üniversite ilişkisinde birinci dönemi yüksek kültür dönemi olarak adlandırmaktadır. Bu dönemde üniversiteler kültürel anlamda daha çok 'paternalist ve geleneksel bir rol' (Chatterton, 2000:170) üstlenmişler ve dolayısıyla bu dönemde üniversite ile kent topluluğu arasındaki etkileşim sınırlı düzeyde kalmıştır. İkinci dönem ise kitle kültürü dönemidir. Bu dönemde üniversiteler kültürel yaşam ve kültür ekonomisi sahasında son derece faal olup, bu hususlarda bir dizi rol üstlenmişlerdir. Kültür endüstrilerinin oluşturulması, sanat topluluklarının ve topluluk sanatının gelişimi, profesyonel kültürel yönetiminin gelişimi, öğrenci toplulukları ve popüler kültürün oluşumunda bunların rolü ve bütün bunların sonucu olarak birinci dönemde birbirinden ayrı olan şehir topluluğu ile üniversite topluluğunun kültürel ekseninde bir bütünleşme yaşadıkları tespiti yapılmıştır (Chatterton, 2000). Kitle kültürü döneminde üniversitelerin kent-üniversite bütünleşmesine sağladığı bu katkılar ve kültür ekonomisinin genişlemesindeki rolleri üniversite öğrencilerinin yaşam kalitesi bakımından kent algısı konusuyla da birebir ilgilidir. Zira bir kentte üniversite eğitimi alan gençlerin gerek eğitim sürecinde kentle bütünleşmeleri ve gerekse mezun olduktan sonra o kentte kalarak orada yaşama ve iş kurma kararı

almaları, kentteki yaşam kalitesine dair algının göstergesi olan kültürel etkenlerden bağımsız değildir. 20. yüzyılın ikinci yarısında Türkiye’deki üniversitelerin genellikle muhafazakâr ve içe kapanık bir yapıya sahip olan Anadolu kentlerinin çehresini, kültürel ve sosyal hayatını dönüştürdüğü gerçeği dikkate alındığında Chatterton’ın bu bakış açısının ülkemizdeki kent-üniversite ilişkisini anlamak açısından da önemli olduğu görülmektedir.

Konuya ilişkin olarak yapılan Türkçe literatür taramasında da çeşitli şehir ve üniversiteleri ele alan, kent-üniversite ilişkisine dair bir takım çalışmalar yapıldığı görülmüştür. Bu kapsamda öncelikle [Gürkaynak ve Kasımoğlu’nun \(2004\)](#) üniversitenin çevresiyle etkileşimine dair genel bir çerçeve sunan çalışması ve daha sonra ise sırasıyla Eskişehir, Zonguldak ve Tekirdağ özelinde kent-üniversite etkileşimini ele alan çalışmalar zikredilebilir ([Taşçı ve ark., 2011](#); [Sankır ve Gürdal, 2014](#); [Aslan ve Sırım, 2019](#); [Bostancı, 2017](#)). [Gürkaynak ve Kasımoğlu’nun \(2004\)](#) çalışmasına göre üniversitelerin çevreleriyle etkileşimleri neticesinde birtakım faydaların ortaya çıkması beklenmektedir. Bunlar beşerî sermayenin iyileştirilmesi, sosyal sermayenin hareketlendirilmesi, fiziksel çevrenin geliştirilmesi, ekonomik yapının güçlendirilmesi, yurttaşlık bilincinin geliştirilmesi şeklinde sıralanmaktadır (155-158). Bütün bu beklenen gelişmeler ancak gönüllülük içerisinde ve örgütlenmiş bir toplum yapısıyla mümkün olacaktır ve sonuç olarak da yine üniversite-kent arası ilişkileri ele alan literatürde önemli bir kavram olan “şehirli üniversite”[civic university] kavramıyla yakından alakalıdır. Zira şehirli üniversite kavramı içerisinde bulunduğu şehrin yerel ağlarına sıkı sıkıya bağlı olan ve o kültürel, sosyal ve ekonomik ağlarla etkileşimi sayesinde hem şehrin hem de kendi kurumsal yapısının gelişimine katkı sağlayan üniversite demektir. Dolayısıyla Gürkaynak ve Kasımoğlu’nun belirttiği hususlar bu çerçevede anlaşılabilir.

Türkiye’de üniversite ve şehir etkileşimi denilince ilk akla gelen örneklerden biri olan Eskişehir ve Anadolu üniversitesi hakkındaki çalışmalarında [Taşçı ve arkadaşları \(2014\)](#) bizim bu çalışmada yapmaya çalıştığımız işi karşı taraftan bakarak yapmışlar ve Eskişehir’deki kentin üniversite algısını ele almışlardır. Şüphesiz sadece üniversitelerin kent algısı değil kentin üniversite algısı da önemlidir. Çünkü karşılıklı etkileşim ve işbirliğinin geliştirilmesi için her iki tarafın birbiriyle ilgili algılarının tespit edilmesi önemlidir. Bu çalışmada şehrin toplam nüfusu içerisinde 608 kişilik bir örnekleme uygulanan anket neticesinde bazı bulgulara ulaşılmıştır. Bu bulgular üniversitenin bölgesel fırsat eşitliğine katkısı, üniversite öğrencilerinin kente sosyokültürel etkisi ve üniversitenin bütüncül anlamda kente sosyokültürel etkisi gibi başlıklarla ilgilidir. Sonuç olarak Anadolu Üniversitesi’nin gençler için fırsat eşitliğine katkı oranının son derece yüksek olduğu ve gençlerin şehirde kalarak bu üniversitede okumak istedikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca üniversite öğrencilerinin kentin kültürel yaşamına katkıları ve üniversitenin bütün olarak kente sosyokültürel etkileri gibi konularda da kentte yaşayanların algısının büyük ölçüde olumlu olduğu tespit edilmiştir ([Taşçı ve ark., 2014: 139-141](#)). Bütün bu ulaşılan bulgular göstermektedir ki Eskişehir’de kentlilerin üniversite hakkındaki algıları hem sosyoekonomik açıdan hem de kültürel açıdan son derece olumludur.

Yine Türkiye’deki üniversitelerle ilgili yapılan bir başka çalışma da [Sankır ve Gürdal’ın \(2014\)](#) Zonguldak özelinde yürüttükleri çalışmadır. Bu çalışmalarında [Sankır ve Gürdal \(2014\)](#) kentin üniversite algısını ele almaktadırlar. Buna göre Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi hakkındaki görüşleri ifade eden sorular 800 kişiden oluşan bir örnekleme sorulmuştur. Bu sorulara verilen cevaplardan yola çıkılarak yapılan analizler sonucunda katılımcıların yarısından fazlasının üniversitenin işsizliğin azaltılmasına katkı sağladığını düşündükleri görülmüştür. Katılımcıların yaklaşık %90’ı üniversitenin nüfus artışına yol açtığını ve bunu olumlu karşıladıklarını ifade etmektedirler. Öte yandan katılımcıların yine büyük bir kısmının üniversitenin sanatsal ve kültürel faaliyetleriyle kent hayatına canlılık kattığını düşündükleri ancak bu kültürel etkinliklerden yeterince faydalanamadıklarını ifade ettikleri görülmüştür. Ayrıca katılımcılar tarafından kentte normların değişmesine ve modern yaşam anlayışının oluşmasına üniversitenin olumlu katkısından da bahsedilmiştir. Son olarak üniversitenin sunduğu bilimsel ve teknolojik imkânlar konusunda henüz yeterli farkındalığı sağlayamadığı da edinilen bulgulardan anlaşılmaktadır ([Sankır ve Gürdal, 2014:93-94](#)).

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi hakkında da konumuz bağlamında iki makale yayımlandığı tespit edilmiştir. Bunlardan biri üniversite ve kent ilişkisinin mekânsal dinamiklerini konu alan ve [Bostancı \(2017\)](#) tarafından kaleme alınan makaledir. Diğeri ise [Aslan ve Sırım’ın\(2019\)](#) üniversitenin Tekirdağ’ın Süleymanpaşa İlçesi’nin ekonomik gelişimine katkısını konu alan makalesidir. Bostancı makalesinde özel olarak İ.İ.B.F. öğrencilerine odaklanmış ve anket çalışmasını bu öğrenciler üzerinde yapmıştır. Edinilen bulgulara göre ankete katılanların Tekirdağ şehri ile kurdukları ilişki genel olarak olumludur. Şöyle ki katılımcıların büyük çoğunluğu Tekirdağ kent kimliğini olumlu olarak değerlendirmekte ve üniversite seçiminde bu hususun etkin olduğunu belirtmektedir. Öğrenciler şehre yönelik bu olumlu algı ve değerlendirmeleri sonucunda hafta sonları genellikle kentte kalmakta ve vakitlerini Tekirdağ’da geçirmektedirler ([Bostancı, 2017: 2019-223](#)).

Aslan ve Sırım’ın çalışması ise Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi’nin yarattığı ekonomik etki sayesinde Süleymanpaşa İlçesi’nin ekonomisi üzerinde ne gibi etkilere yol açtığını irdelemektedir. Üniversitelerin kuruldukları şehirlere etkileri bu çalışmada bireysel, toplumsal ve ekonomik olmak üzere üç ana başlık altında değerlendirilmiştir. Öte yandan sırasıyla kısa, orta ve uzun vadede ise doğrudan ve dolaylı ekonomik etkileri, bilgi temelli sosyo-ekonomik kalkınmaya etkisi ve

son olarak da sürdürülebilir gelişme ve kalkınmaya etkileri göz önüne alınmıştır (Aslan ve Sırım, 2019: 64). Bu perspektiften hareketle Süleymanpaşa'nın son beş yılda nüfusunun gelişimi, açılan kapanan şirket sayıları, konut satışları gibi istatistiklere yer verilmiştir. Ayrıca üniversitenin kuruluşundan beri şehre yapılan kamu yatırımlarının artışı ve diğer bazı kültürel ve ekonomik göstergelerdeki artış grafiklerle gösterilmiştir. Makalede bütün bunlar üniversitenin kent ekonomisine katkılarını ifade eden veriler olarak değerlendirilmiştir. Son olarak barınmadan, gıdaya, eğitime ve enerji tüketimine kadar çeşitli kalemlerdeki öğrenci harcamaları özelinde öğrencilerin aylık gelirleri ve giderleri karşılaştırılarak, kent ekonomisine katkıları tespit edilmiştir. Sonuç olarak bu çalışmada öğrencilerin yarattığı kısa ve orta vadeli ekonomik gelişme etkisinin öğrenim süresiyle sınırlı olduğu ve ancak öğrenim süresi bittikten sonra da kentte yaşamaya devam etme ve iş kurma gibi sonuçları sağlayacak uzun vadeli etkilerle kalıcı hale getirilebileceği bulgusuna ulaşılmıştır. Bizim çalışmamız ise merkez kampüsteki tüm öğrencileri kapsayan ve onların kent algılarına dair kapsamlı ve ayrıntılı analizler içeren anket verilerine dayanmakta ve bu yönüyle farklılık arz etmektedir.

Konumuza geçmeden önce kentimizin konumuna ve üniversitemizin durumuna kısaca değinmekte yarar görüyoruz. Tekirdağ İli kuzeyden Karadeniz'e, güneyden ise Marmara Denizi'ne kıyısı olan bir ildir. Özellikle merkez kampüsün yer aldığı Süleymanpaşa merkez ilçesi, il'in diğer iki büyük ilçesi olan Çerkezköy ve Çorlu'nun aksine sanayileşmemiştir ve bu durum Süleymanpaşa ilçesinin daha çok öğrencilerin ve yazın turistlerin yoğunlaştığı bir yerleşim yeri olmasını sağlamıştır. Bu açıdan bakıldığında merkez kampüsün yer aldığı Süleymanpaşa ilçesi bir sahil kenti olarak öne çıkmaktadır (Tekirdağ Turizm Envanteri ve Turizm Gelişme Planı, 2005). Şehrin coğrafi konumu iklim ve tarımını etkilemektedir. Ekonomik olanaklar nedeniyle sürekli göç artışı yaşamaktadır (Şahin, 2014). Kentimiz 2012 yılında çıkan 6366 sayılı kanunla Büyükşehir hüviyetine sahip olmuştur. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi ise 2006 yılında 5467 sayılı yasayla kurulmuştur. 10 fakülte, 3 yüksekokul, 11 meslek Yüksekokulu, 3 enstitü, 11 uygulama ve araştırma merkezi ve 32 bini aşkın öğrencisiyle önemli bir çekim merkezi oluşturmaktadır (NKÜ Tanıtım, 2019).

YÖNTEM VE TEKNİKLER

Çalışmamızın esasını Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin yaşam kalitesi bakımından kent algılarını araştırmak üzere yapılan anket verileri oluşturmaktadır. Bu çalışmada nicel yöntemin ve anket (tarama) tekniğinin kullanılmasının daha uygun olacağı düşünülmüştür. Zira ele aldığımız konuya en uygun yöntem nicel yöntem ve bu kapsamdaki araştırma tasarımı olan tarama araştırmasıdır. Tarama araştırmaları geniş bir evrenin belirli bir konudaki düşüncelerini ortaya koymakta işlevsel ve faydalı olduğu için seçilmiştir. Bizim çalışmamızda üniversite öğrencilerinin yaşam kalitesi bağlamındaki kent algısına dair tutum ve görüşleri tespit edilmek istenmektedir. Dolayısıyla bu görüş ve tutumların, öğrencilerin bu husustaki fikirleri genel bir taramaya tâbi tutularak anket tekniğiyle tespit edilebileceği düşünülmüştür. Nicel yöntem kapsamında yer alan tarama araştırmaları ele alınan evrenin genel özelliklerinin ortalaması hakkında araştırmacıya isabetli fikirler verdiği için (Gürbüz ve Şahin, 2018: 106) bu araştırmada tercih edilmiştir. Ayrıca bu teknik standartlaştırılmış bir ölçüm aracı olan ölçeklerle yapıldığı için nesnel ve güvenilir bir sonuca ulaşılmasını sağlamaktadır. Öte yandan niceliksel yöntem kapsamında yapılan tarama araştırmaları belirli bir popülasyon hakkında tutarlı ve sağlıklı fikirler edinebilmek için kullanılmaktadır. Bu teknikte sayısallaştırılabilir ve evrene genellenebilir sonuçlar elde etmek mümkündür. Bu çalışmada da Tekirdağ'daki üniversite öğrencilerinin yaşam kalitesi bağlamında kent algısına dair düşünceleri ele alındığı için ve buna dair genel eğilim tespit edilmeye çalışıldığı için anket (tarama) tekniği kullanılmıştır. Böylece kuramsal çerçevede ele alınmış olan, daha önce yapılan çalışmaların ortaya koyduğu teorilerin ve bulguların doğrulanması ya da yanlışlanmasını mümkün kılmaktadır. Böylece önceki bulguların benzerlerine yeniden ulaşılması ve bulguların genellenmesi veya alternatif açıklamaların getirilebilmesi mümkün olmaktadır (Creswell, 2014: 4). Bütün bu sebeplerden ötürü daha dar bir çalışma grubuna odaklanan niteliksel bir çalışma yapmak yerine, üzerinde inceleme yapılan örneklemden yola çıkılarak evrenin genel eğilimini ve ortalamasını yansıtan, sonuçları genellenebilir olan niceliksel araştırma yöntemi seçilmiştir.

Öncelikle çalışmamızın evrenini oluşturan Namık Kemal Üniversitesi öğrencilerinin toplam sayısı saptanmıştır. 29 Mart 2019 tarihi itibarıyla Namık Kemal Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'ndan aldığımız bilgiye göre üniversitemizin toplam öğrenci sayısı 15.895 kadın, 11.288 erkek olmak üzere toplam 27.183'tür. Anket uygulaması yaptığımız merkez kampüsteki öğrenci sayısı ise 9.977'si kadın, 8.393'ü erkek olmak üzere toplam 18.370'tir

Anket için çeşitli uzman kişilerden ve akademisyenlerden görüş alınmış ve katılımcıların tutumlarını ölçen 45 ifadeden oluşan bir tutum ölçeği hazırlanmıştır. Pilot olarak 20 öğrenci üzerinde uygulanmış ve buna bağlı olarak ankette kullanılan ölçek tutum ölçeği 38 ifade ile sınırlandırılarak son şekli verilmiştir. Anket üniversitenin merkez kampüsünün yer aldığı Tekirdağ merkez il sınırlarını (Süleymanpaşa İlçesi) kapsamak üzere 2019 yılı Mayıs ve Haziran ayı süresince farklı günlerde Üniversite'nin Değirmenaltı yerleşkesindeki öğrencilere uygulanmıştır. Örneklem belirlenirken nicel araştırmalara kullanılan olasılığa dayalı örneklem seçim tekniklerinden basit tesadüfi örneklem tekniği uygulanmıştır. Bu örneklem tekniğinde evrendeki her bir öğenin seçilme şansı eşittir. Seçim yaparken eşit olasılık sağlamanın en güvenilir

ve kesin yolu basit tesadüfi örneklem tekniğini kullanmaktır. Bu seçim tekniğinde evrende yer alan herkesin seçilebileceği bir çerçevede katılımcı olacak kişiler tamamen rastlantısal olarak seçilir (Gürbüz ve Şahin, 2018: 135). Bu araştırmada da buna uygun olarak hemen her fakülte ve yüksekokulda öğrencilerin bulunduğu mekânlara gidilerek basit tesadüfi örneklem tekniğiyle 500 kişiye uygulanan anket verileri incelenmiş, bunlardan 280'ikadın ve 196'sı erkek olmak üzere toplam 476 kişinin verileri geçerli kabul edilerek araştırmaya dâhil edilmiş, 24 kişinin verileri ise uygunsuz bulunarak değerlendirme dışı bırakılmıştır. Örneklem seçiminde toplam kadın ve erkek oranlarına göre cinsiyet bağlamında da bir denge oluşturulmaya çalışılmıştır. Ayrıca konuya ilişkin olarak öğrencilerin tutum ve davranışları gözlenmiş ve bu çerçevede bazı öğrencilerle çeşitli zamanlarda sohbet tarzı görüşmeler yapılmıştır.

Katılımcıların tutumlarını ölçmek amacıyla, 1= kesinlikle katılmıyorum, 2=katılmıyorum,3=kararsızım, 4=Katılıyorum,5= kesinlikle katılıyorum olacak şekilde, beşli likert ölçeği kullanılmıştır. Araştırma alanına ilişkin anket sonuçları SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre frekans ve yüzde tabloları oluşturulmuştur. SPSS programında yapılan güvenilirlik analizinde cronbach alpha katsayısı 0,879 bulunarak anket güvenilirliği test edilmiştir. Analiz sonucunda sayısal verilerle gözlem ve görüşmeler arasında büyük ölçüde bir paralelliğin var olduğu saptanmıştır. Böylelikle Namık Kemal Üniversitesi öğrencilerinin yaşam kalitesi bakımından Tekirdağ algıları açıklanmaya çalışılmıştır.

Konuya ilişkin bulgularımız 4 ana başlık altında kategorize edilerek tablolar halinde sunulmuştur. Bunlar:1. Doğal-kentsel mekân olarak Tekirdağ algısı 2. Toplumsal-kentsel yaşam alanı olarak Tekirdağ algısı, 3. Eğitim imkânları yönünden Tekirdağ algısı, 4.Hak ve özgürlükler ortamı olarak Tekirdağ algısı şeklindedir.

BULGULAR

Tekirdağ örneğinde araştırdığımız yaşam kalitesi bağlamında üniversite öğrencilerinin kent algısına ilişkin ilk kategorimiz "doğal-kentsel mekân olarak Tekirdağ Algısı" hususudur. Bu konudaki veriler [Tablo 1](#)'de gösterilmiştir.

Tablo1: Doğal-Kentsel Mekân Olarak Tekirdağ Algısı

Seçenekler	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
	<i>Coğrafi konumu yaşamı olumlu etkilemektedir</i>	28	5.9	30	6.3	46	9.7	218	45.8	154
<i>İklimi yaşamı olumlu etkilemektedir.</i>	82	17.2	92	19.3	104	21.8	148	31.1	50	10.5
<i>Yeşil alanlar yeterli düzeydedir.</i>	66	13.9	98	20.6	116	24.4	150	31.5	46	9.7
<i>Şehir planlaması yaşamı olumlu yönde etkilemektedir.</i>	118	24.8	110	23.1	146	30.7	78	16.4	24	5.0
<i>Çevreye yeteri kadar önem verilmektedir.</i>	82	17.2	102	21.4	116	24.4	150	31.5	26	5.5
<i>Alt yapı ve üst yapı sistemleri gelişmiştir.</i>	128	26.9	128	26.9	154	32.4	44	9.2	22	4.6
<i>Şehir içi ulaşım sistemleri yeterli düzeydedir.</i>	90	18.9	126	26.5	76	16.0	132	27.7	50	10.5
<i>Şehir dışına olan ulaşım sistemleri yeterli düzeydedir.</i>	58	12.2	56	11.8	92	19.3	218	45.8	52	10.9
<i>Büyükşehirde bulunması gereken özellikleri taşımaktadır</i>	118	24.8	96	37.0	110	23.1	54	11.3	18	3.8

Kentlerin bulunduğu coğrafi konumun kentsel yaşama önemli etkileri bulunmaktadır. Tekirdağ'ın coğrafi konumunun yaşamı olumlu yönde etkilediğine katılanların oranı %78.2'dir. Katılmayanlar %12.2, kararsızlar ise 9.7'lik bir yekûn teşkil etmektedir. Yapılan analiz sonuçlarına göre Tekirdağ'ın coğrafi konumu öğrenci yaşamı üzerinde olumlu bir etkiye sahiptir. Özellikle daha geniş imkânlarla sahip olan İstanbul'a yakın olması, kentin tercihinde önemli ölçüde etkili olmakta ve yaşamı olumlu yönde etkilemektedir.

İklim özellikleri de bir kentin tercih edilirliliği ve yaşam kalitesini etkileyen unsurlardandır Katılımcıların %41.6'sı Tekirdağ'daki iklimin yaşamı olumlu yönde, %36.5'i ise olumsuz yönde etkilediği görüşündedirler. %21.8'lik bir kesim ise bu konuda kararsız kalmışlardır. Burada en azından iklimin büyük ölçüde memnuniyetsizliğe yol açan bir faktör olmadığını söyleyebiliriz.

Yeşil alanların kent için önemi göz ardı edilemez. Kent içindeki yeşil alanlar araç trafiğini, yaya rekreasyon ve yerleşim alanlarından ayırmakla kalmaz aynı zamanda insanlar için bu yönüyle trafik güvencesinin sağlanmasına da katkıda bulunurlar. Ayrıca beton yapı binaların meydana getirdiği katı kalıbı yumuşatarak kente doğal bir karakter kazandırır (Emür ve Onsekiz, 2007:369). Katılımcıların %41.2'si Tekirdağ'daki yeşil alanların yeterli, %34.5'i yetersiz görmektedir.

%24.4'ü ise bu konuda kararsız kalmaktadır. Bu sonuçlardan hareketle Tekirdağ'daki yeşil alanların öğrenciler tarafından belli ölçüde yeterli görüldüğü söylenebilir.

Şehir planlaması kentsel yaşam kalitesinin artırılması açısından önemlidir. Şehir planlamasının yeterli olmayışı çeşitli sorunları beraberinde getireceği gibi kentsel yaşam memnuniyetini de azaltıcı bir etki yapmaktadır. Tekirdağ'daki şehir planının yaşamı olumlu yönde etkilediği görüşünde olanların oranı %21.4 iken, olumsuz yönde etkilediği görüşünde olanların oranı %47.9' dur. Bu konuda kararsız kalanların oranı ise %30.7'dir. Bu tabloda şehir planlamasının önemli ölçüde yaşamı olumsuz etkilediği görüşü ağırlık kazanmakta ve Tekirdağ'daki kent planlanmasından memnun olunmadığı anlaşılmaktadır.

Yaşanabilir bir kentin göstergelerinden biri de çevreye verilen önemle ilişkilidir. Çevreye verilen önem konusunda Katılımcıların görüşü %38.6 oranında olumsuz, %37 oranında olumludur. %24.4' ü ise kararsız kalmaktadır. Bu konuda da birbirine yakın farklı tutumlar kendisini göstermekte, kararsızlık izhâr edilmektedir.

Bir kentin altyapı ve üst yapı sistemlerinin gelişmiş olması ve bunların hizmete dönüşmesi yaşam memnuniyeti artıran ve bireyleri kente bağlayan ve kentte daha kalıcı olmasını sağlayan unsurlardandır. Tekirdağ'daki alt ve üst yapı sistemlerinin gelişmiş olduğu kanısında olan katılımcıların oranı %13.8 iken, buna katılmayanların oranı %53.8'dir. Kararsız kalanlar ise %32.4 tür. Buna göre öğrencilerin nazarında Tekirdağ'ın alt ve üst yapı sistemlerinin yeterince gelişmemiş olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Ulaşım sisteminin yeterliliği de memnuniyeti artıran hususlardandır. Bu alandaki yetersizlikler yaşam kalitesi üzerinde olumsuz etki yapmaktadır. Bu bağlamda öğrencilerin kent içi ulaşım sistemi hakkındaki görüşleri önem taşımaktadır. Katılımcıların sadece %38.2'lik kısmının Tekirdağ'daki şehir içi ulaşım sistemlerini yeterli bulduğu, %45.4'lük bir oranla da Tekirdağ'daki şehir içi ulaşım sistemlerini yeterli düzeyde bulmadığı görülmektedir. %16'luk bir kesim bu konuda kararsız kalmaktadır. Buradan anlaşıldığına göre kent içi ulaşımı öğrenciler yeterli görmemektedirler.

Şehir dışı ulaşım noktasında katılımcıların %56.7'si Tekirdağ'dan şehir dışına olan ulaşım sistemlerinin yeterli görmekte, %24'ü bunu yeterli düzeyde görmemektedir. %19.3'ü ise kararsız kalmaktadır. Tekirdağ'dan şehir dışına olan ulaşım sistemlerinin öğrenciler nezdinde kısmen yeterli olup geliştirilmesinin gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Namık Kemal Üniversitesi öğrencilerinin de çoğunluk olarak şehir dışından Tekirdağ'a geldikleri hususu göz önünde bulundurulursa kent dışı ulaşım sistemlerinin öğrencilerin kente olan bakış açısını etkileyeceği söylenebilir.

Büyükşehir algısının kentin diğer büyükşehirlerle kıyaslanması sonucu ortaya çıkacağı açıktır. Katılımcıların %15.1'i Tekirdağ'ın "büyükşehir"de bulunması gereken özellikleri taşıdığını, 61.8'i taşımadığını belirtmiştir. Kararsızların oranı ise %23.1'dir. Bu da bize öğrencilerin gözünde büyük ölçüde Tekirdağ'ın bir büyükşehirde bulunması gereken özellikleri taşımadığını göstermektedir. Burada özellikle öğrencilerin büyük oranda İstanbul gibi bir metropolden Tekirdağ'a gelmiş olmalarını da (Bostancı, 2017: 213) göz önünde bulundurmak gerekir.

Kent algısının diğer bir bileşeni olarak gördüğümüz toplumsal kentsel yaşamı alanına ilişkin ölçeğimiz **Tablo 2'**de gösterilmiştir.

Seçenekler	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Barınma olanakları (uygun ev, yurt vs. bulma) geniştir.	116	24.4	104	21.8	96	20.2	126	26.5	34	7.1
Sağlık hizmetleri yeterli düzeydedir.	38	8.0	74	15.5	126	26.5	170	35.7	68	14.3
Alışveriş merkezleri yeterli sayıdadır.	150	31.5	152	31.9	70	14.7	86	18.1	18	3.8
Öğrencilerin iş bulma olanakları geniştir.	118	24.8	116	24.4	170	35.7	66	13.9	6	1.3
İleride mesleğimi yapabileceğim bir şehirdir.	102	21.4	62	13.0	160	33.6	104	21.8	48	10.1
Öğrenci mekânları (cafe vs.) yeterlidir	26	5.5	36	7.6	38	8.0	210	44.1	166	34.9
Eğlence merkezleri yeterli sayıdadır.	128	26.9	122	25.6	92	19.3	102	21.4	32	6.7
Boş zamanlarda aktivite yapılabilecek yerler kısıtlıdır.	22	4.6	58	12.2	52	10.9	158	33.2	186	39.1
Spor yapma olanakları geniştir.	52	10.9	78	16.4	152	31.9	146	30.7	48	10.1
Yemek kültürü bana hitap ediyor.	48	10.1	56	11.8	80	16.8	190	39.9	102	21.4
Belediyenin öğrencilere sunduğu imkânlar yeterlidir.	89	18.6	170	35.5	132	27.7	68	14.3	17	2.9
Tekirdağ pahalı bir şehirdir.	24	5.0	70	14.7	94	19.7	134	28.2	154	32.4
Tekirdağ'daki sosyal hayatı çekici buluyorum.	114	23.9	124	26.1	136	28.6	88	18.5	14	2.9
Tekirdağ'daki öğrenciler şanslıdır.	126	26.5	106	22.3	138	29.0	90	18.9	16	3.4

Kaliteli yaşamdan bahsederken kentin sunduğu imkânlar ve bunlardan memnuniyet önemli bir yer tutmaktadır. Kentteki barınma imkânları yaşam kalitesini etkileyen önemli unsurlardan biridir. Özellikle başka kentlerden üniversite eğitimi almak için gelen öğrenciler kalabilecekleri uygun mekânlara ihtiyaç duymaktadırlar. Barınma koşullarının yeterli olmadığı bir yerde ise yaşam zorlaşmakta, yaşam kalitesi düşmekte ve memnuniyet oranı azalmaktadır. Katılımcıların %46.2'si Tekirdağ'daki barınma imkânlarının yetersiz, %33.6'sı yeterli olduğu kanısındadır. %20.2'si ise bu konuda kararsız kalmıştır. Buradan barınma imkânlarının çok geniş olmasa da belli ölçüde yeterli olduğu sonucu çıkarılabilir. Üniversitemiz içinde mevcutlarının yanında geniş kapsamlı büyük bir öğrenci yurdu inşaatına başlanmış olması bu noktadaki açığı önemli ölçüde giderecektir.

Kentlerin sunduğu sağlık hizmetleri de yaşam kalitesi ve memnuniyet göstergesi olarak kentleri çekici kılmaktadır. Katılımcıların %50'si Tekirdağ'daki sağlık hizmetlerini yeterli bulmakta, %23.5'i ise bunu yetersiz görmektedir. Bu konuda kararsız olduğunu belirtenler ise % 26'lık bir dilimi oluşturmaktadır. Burada sağlık hizmetleri yönünden belirgin bir memnuniyet gözlenmektedir. Özellikle üniversitenin bünyesinde Tıp Fakültesi ve hastanenin bulunması, öğrencilerin hastaneye kolay erişimi sağlık hizmetleri noktasındaki memnuniyeti artırmaktadır.

Tekirdağ'da var olan alışveriş merkezlerinin yeterli sayıda olduğunu düşünen katılımcıların oranı %21.9, aksini düşünen katılımcıların oranı ise %63.4'tür. %14.7'lik bir kesim de kararsız bir tutum göstermiştir. Yapılan analiz sonucuna göre Tekirdağ'daki alışveriş merkezleri yeterli sayıda görülmemektedir.

Kentte memnuniyet oluşturan ve yaşam kalitesini artıran hususlardan biri de istihdam meselesidir. Bir kısım öğrenciler geçimlerini sağlamak veya kariyerlerine başlamak için süreli de olsa iş imkânı aramaktadırlar. Katılımcıların %15.2'si öğrencilerin iş bulma olanaklarının geniş olduğuna katılmakta, %49'u buna katılmamaktadır. %35,7'lik bir kesim ise bu konuda kararsız kalmaktadır. Bu durumda kentte öğrencilerin iş bulma imkânlarının geniş olmadığı, kısıtlı olduğu sonucuna varılabilir.

Öğrencilerin, kenti ileride mesleklerini icra edebilecekleri bir yer olarak görüp görmedikleri hususu da anlamlıdır. Tekirdağ'ı ileride mesleğini yapmak isteyebileceği bir şehir olarak görenler. %31.9'luk bir orana denk gelmektedir. Görmeyenler %34.4'lük bir yekûn oluşturmaktadır. Bu konuda kararsızların oranı ise %33.6'dır. Burada katılımcılar birbirine hemen hemen denk tercihlerde bulunmuşlardır. Dolayısıyla bu konuda öğrencilerin kararsız bir tutum sergiledikleri görülmektedir.

Öğrencilerin üniversite dışındaki aktivitelerinde önemli bir konumda bulunan eğlence merkezlerinin yeterliliği memnuniyet derecesinin artmasında etkili olmaktadır. Katılımcıların % 52.5'i Tekirdağ'daki eğlenme merkezlerinin yetersiz, %28.1'i yeterli olduğu kanısındadır. %19.3'ü ise kararsız kalmıştır. Buradan hareketle öğrencilere göre Tekirdağ'da yeterli sayıda eğlence merkezinin bulunmadığı algısı öne çıkmaktadır.

Öğrencilerin cafe gibi yerlerin dışında boş zamanlarını daha etkin ve daha verimli bir biçimde geçirebilecekleri ve yararlı aktiviteler yapabilecekleri alanlara ihtiyaçları vardır. Katılımcıların %16.8'i "Boş zamanlarda aktivite yapılabilecek yerler kısıtlıdır" yargısına katılmazken %10.9'u kararsız kalmaktadır. %72.3 gibi büyük bir çoğunluk ise Tekirdağ'da boş zamanlarda aktivite yapılabilecek yerlerin kısıtlı olduğu düşüncesindedir. Burada belli ölçüde haklılık payları bulunmaktadır. Üniversitenin yer aldığı Değirmenaltı mevkiinde bulunan Tekirdağ Gençlik Merkezi'nin faaliyetleri, sınırlı mekân ve imkânlarla bu ihtiyacı karşılamaya yetmemektedir. Yine üniversitenin ana giriş kapısındaki yolun karşısında bulunan Süleymanpaşa Belediyesi Ahmet Erensoy Gençlik Merkezi bu konuda belli bir alternatif oluşturamamaktadır (Dikbiyik, 2019).

Spor yapma açısından %40.8 oranında Tekirdağ'da spor yapma olanaklarının geniş olduğu sonucuna ulaşılmış olmakla birlikte, %27.3'lük bir kesim olumsuz bir algıya sahiptir. Katılımcıların %31.9 oranında konuyla ilgili kararsız tutuma sahip olduğu görülmektedir. Buradan hareketle Tekirdağ'daki spor yapma olanaklarının öğrenciler tarafından belli ölçüde yeterli düzeyde görüldüğü anlaşılmaktadır.

Yemek kültürü kentte yaşam memnuniyetini artıran hususlardandır. Katılımcıların %21.9'u Tekirdağ'daki yemek kültürünün kendilerine hitap etmediği, %61,3'ü hitap ettiği görüşündedir. %16.8 ise bu konuda kararsız bir tutum sergilemiştir. Buradan hareketle öğrencilerin önemli bir kesimi Tekirdağ'daki yemek kültüründen memnun gözükmedikleridir.

Kentin vatandaşlara sunduğu hizmetlerde belediyelerin rolü önem taşımaktadır. Bu bağlamda belediyenin öğrencilere sunduğu hizmetlerin öğrenciler katındaki yansımaları önemli hale gelmektedir. Katılımcıların verdikleri cevaplara bakıldığında eğilimlerinin %55 oranında olumsuz, %17.2 oranında olumlu, %27 oranında ise kararsız yönde olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre, belediyenin öğrencilere yapmış olduğu destek ve imkânların önemli ölçüde yetersiz olduğu kanısı oluşmaktadır.

Yaşam kalitesini ve memnuniyeti belirleyen unsurlardan biri de yaşam standartları ile ilgilidir. Bu bağlamda kentin pahalı olarak görülüp görülmediği ölçülmek istenmiştir. Katılımcıların %60.6'sı Tekirdağ'ı pahalı bir şehir olarak görürken, %19.7'si buna katılmamakta ve yine %19.7'si de bu konuda kararsız kalmaktadır. Çoğunlukla öğrencilerin Tekirdağ'ı pahalı bir şehir olarak gördüklerini söyleyebiliriz.

Kent yaşamındaki sosyal hayatın çekiciliği bireylerin kentten bu yöndeki beklentileri ile ilgili bir tutum olarak kendisini gösterir. Tekirdağ'daki sosyal yaşamı çekici bulanların oranı %21.4 iken, Tekirdağ'daki sosyal yaşamı çekici bulmayanların oranı %50'dir. Katılımcıların önemli bir çoğunluğu Tekirdağ'daki sosyal yaşamın çekici olmadığı kanısındadırlar. Şehirde alışveriş merkezlerinin az oluşu, eğlence merkezlerinin yeterli olmayışı, aktivite alanlarının kısıtlı oluşu vb. nedenler öğrencilerin çoğunlukla Tekirdağ'ı sosyal yaşam bakımından çekici bulmamalarında önemli etkenler olarak görülüyor.

Bir kentte yaşayanların kendilerini şanslı hissetmeleri yaşam kalitesini ve memnuniyetini gösteren unsurlardan biridir. Tekirdağ'da öğrenci olduğu için kendini şanslı hissedendenlerin oranı %22.3 tür. Katılımcıların, %48.8'lik bir kesimi ise Tekirdağ'da öğrenci olduğu için kendini şanslı hissetmediğini belirtmiştir. %29'u ise kararsız kalmışlardır. Yine burada da önemli bir çoğunluk kendisini mutlu hissetmemektedir. Bu tutum öğrencilerin kenti çekici bulmamaları ile de paralellik göstermektedir.

Öğrencilerin temel memnuniyet göstergelerinden biri de kentin kendilerine sunduğu eğitime ilişkin alanlarda kendisini göstermektedir. Başka bir ifadeyle eğitimin kalitesi ve sunulan eğitim imkânlarından duyulan memnuniyet öğrencilerin kentsel yaşam kalitesini etkileyen unsurlardandır. **Tablo 3**'te öğrencilerin bu konudaki algıları ölçülmektedir.

Seçenekler	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Üniversitesinin öğrencilere sunduğu imkânlar yeterlidir.	102	21.4	142	29.8	120	25.2	98	20.6	14	2.9
Kütüphane sayısı yeterlidir.	142	29.8	162	34.0	78	16.4	66	13.9	28	5.9
Kurs merkezleri yeterlidir	50	10.5	128	26.9	152	31.9	114	23.9	32	6.7
Bilimsel etkinlikler yeterlidir	98	20.6	148	31.1	140	29.4	64	13.4	26	5.5
Yeteri kadar kültür-sanat etkinlikleri yapılmaktadır.	78	16.4	160	33.6	148	31.1	72	15.1	18	3.8
Öğrenci olmak sıkıcıdır.	54	11.3	88	18.5	126	26.5	96	20.2	112	3.5
Kendimi geliştirebileceğim bir şehir olarak görüyorum.	146	30.7	144	30.3	110	23.1	60	12.6	16	3.4
Liseyi de Tekirdağ'da okumak isterdim.	194	40.8	102	21.4	76	16.0	48	10.1	56	11.8

Kent öncelikle üniversiten öğrencilere verdiği destek ve imkânlar açısından önemli hale gelmektedir. Katılımcıların konuya ilişkin olarak ölçüğe vermiş olduğu cevaplara bakıldığında %51.2 oranında olumsuz, %23.5 oranında olumlu, % 25 oranında ise kararsız oldukları görülmektedir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin, üniversitesinin eğitim yönünden destek ve imkânlarını önemli ölçüde yetersiz gördükleri sonucu ortaya çıkmaktadır.

Gerek belediyenin ve gerekse üniversitenin öğrencilere sunduğu destek hizmetlerinin yetersiz ve olumsuz görülmesinin veya böyle bir algı oluşmasının arka planında kamu imkânlarının sınırlılığına karşın, öğrencilerin kendilerini önceleyen bireysel tutumlarının, kamu hizmetleri noktasında yüksek beklenti içinde olmalarının da payı olduğunu gözlemliyoruz.

Kütüphane, çeşitli kurslar, bilimsel etkinlikler ve kültür-sanat faaliyetleri konusunda öğrencilerde benzer tutumlar görülmektedir.

Tekirdağ'da var olan kütüphane sayısının yeterli olduğunu belirten katılımcıların oranı %19.8 iken, bunun yeterli olmadığını düşünen katılımcıların oranı %63.8'i bulmaktadır. Bu konuda kararsızların oranı ise %16.4'tür. Buradan hareketle öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun Tekirdağ'da bulunan kütüphane sayısını yeterli bulmadıklarını söyleyebiliriz.

Tekirdağ'da var olan kurs merkezlerinin yeterli sayıda olduğu kanaatinde olan katılımcıların oranı %30.6, yetersiz bulanların oranı %37.4, bu konuda kararsızlık belirtenlerin oranı da %31.9 dur. Bu sonuçlara göre Tekirdağ'daki kurs merkezlerinin sayısı yetersiz olarak görülmektedir.

Tekirdağ'daki bilimsel etkinliklerin yeterli düzeyde olduğu kanısında olanların oranı %18.9'dur. Buna katılmayanlar ise %51.7 oranındadır. %29.4 oranında da kararsızlar bulunmaktadır. Buna göre Tekirdağ'da yapılan bilimsel etkinliklerin yeterli düzeyde görülmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Kentte yapılan kültür sanat etkinlikleri de öğrencilerin bilgi ve yeteneklerinin artmasında ve kaliteli zaman geçirmelerinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu nedenle kentte yapılan bu türden etkinliklerin yeterliliğinin öğrenciler nezdinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Katılımcıların %50'sinin Tekirdağ'da yeteri kadar kültür-sanat faaliyetleri yapılmadığı, 18.9'u ise yapıldığı kanısındadır. %31'lik kesim ise bu konuda kararsız kalmaktadırlar. Buna göre öğrenciler kentte yeteri kadar kültür-sanat faaliyeti yapılmadığı kanısındadırlar.

Yukarıda eğitim faaliyetleri ile ilgili görülen tutumları diğer kategorideki olumsuz tutumlarla birlikte düşündüğümüzde kentte öğrenci olarak yaşamının getirdiği zorluklar ve kentsel memnuniyet oranı daha belirgin hale gelecektir. Tekirdağ'da öğrenci olmanın sıkıcı olduğuna katılanların oranı %43.7 iken, buna katılmayanların oranı ise %29.8'dir. Tekirdağ'da öğrenci olmak konusundaki düşüncelerinde kararsız olduğunu ifade edenlerin oranı ise %26.5'tir. Buradan Tekirdağ'da öğrenci olmayı sıkıcı bulan önemli bir öğrenci kesiminin olduğunu söyleyebiliriz. Bu durum öğrencilerin kentten memnuniyetsiz olduklarının bir göstergesi olmaktadır.

Yukarıdaki seçeneklere bakıldığında katılımcılar çoğunlukla üniversitenin sunduğu imkânları, kütüphane sayısını, kurs merkezlerini, bilimsel etkinlikleri ve kültür-sanat faaliyetlerini az ve yetersiz görmektedirler. Bütün bunların öğrencilerin kendilerini yetiştirmeleri bağlamındaki kent algısını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin, Tekirdağ'ı kendini geliştirebileceği bir şehir olarak görenlerin oranı %16, aksini düşünenlerin oranı ise %61'dir. Kararsız kalanlar da %23 tür. Böylece çoğunlukla öğrenciler, Tekirdağ'ı kendilerini geliştirebilecekleri bir şehir olarak görmemektedirler.

Tekirdağ'ı kendilerini geliştirecek bir şehir olarak görmeyen öğrencilerin tutumu "Liseyi de Tekirdağ'da okumak isterim" ölçeği ile test edilmiştir. Katılımcıların %62.2'si buna olumsuz yanıt verirken, %21.'u olumlu yanıt vermiş, %16'sı ise kararsız kalmıştır. Burada önceki soruya bağlı olarak Tekirdağ'da yaşamdan memnuniyetsizliğe daha fazla vurgu yapılmaktadır. %40.8 oranındaki "kesinlikle katılmıyorum" tercihindeki vurgu bunu göstermektedir. Bu durumu sadece Tekirdağ ile bağlantı olarak açıklamanın sağlıklı olmayacağı açıktır. Bu yöndeki tutumlarda öğrencilerin büyük bir çoğunlukla Tekirdağ'da ailelerinden, kendi kentinden ve kendi ortamından ayrı olarak belli zorluklarla yaşamak durumunda kalmalarının getirdiği bir takım sorunları da göz ardı etmemek gerekir.

Öğrenciler açısından kentin kendilerine sunduğu hak ve özgürlük ortamı da kente yönelik memnuniyet duygusu ve dolayısıyla yaşam kalitesi bakımından önem taşımaktadır. Tablo 4'de bu yöndeki algı ölçülmektedir.

Tablo 4:Hak ve Özgürlükler Ortamı Olarak Tekirdağ Algısı

Seçenekler	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Günlük yaşamda güvenli bir yerdir.	8	1.7	42	8.8	72	15.1	258	54.2	96	20.2
İnançlardan dolayı ayrımcılık yoktur.	44	9.2	62	13.0	82	17.2	174	36.6	114	23.9
Siyasi görüşler özgürce dile getirilebilmektedir.	60	12.6	66	13.9	132	27.7	132	27.7	86	18.1
Kadın-erkek eşitliği vardır.	30	6.3	46	9.7	96	20.2	204	42.9	100	21.0
Hak ve özgürlüğü kısıtlayan durumlar yoktur	30	6.3	52	10.9	110	23.1	182	38.2	102	21.4
Halkın öğrencilere karşı olan tutum ve davranışları olumludur	44	9.2	78	16.4	108	22.7	182	38.2	64	13.4
Mezun olduktan sonra Tekirdağ'da yaşamak isterim.	96	20.2	78	16.4	134	28.2	110	23.1	58	12.2

Güvenlik yaşam kalitesinin ölçülmesinde önemli kriterlerden biridir. Özellikle savaş veya terör tehdidi gibi durumlarda daha önemli ve öncelikli hale gelmektedir. Tekirdağ böyle bir tehdit altında bulunmasa da yaşam kalitesinin önemli unsurlarından biri olan kentin güvenliğinin öğrenciler açısından karşılığının sorgulanması gerekir. Tabloya baktığımızda katılımcıların 10.5'i Tekirdağ'ı günlük yaşamda güvenli bulmazken %74,4'nün güvenli buldukları görülmektedir. Bu konuda kararsız tutum gösterenler ise %15 civarındadır. Bu sonuçlara göre öğrencilerin büyük bir çoğunluğu Tekirdağ'ı gündelik yaşam açısından güvenli bir şehir olarak görmektedirler. Tekirdağ'ın terör ve suç eylemlerin çok fazla görülmediği sakin bir kıyı kenti olma özelliği taşıması da bu algıyı doğrulamaktadır.

Sahip olduğu dini inanç veya felsefi görüşlerinden dolayı bir ayrımcılığa veya dışlanmaya maruz kalmayan bireyler için kent, yaşam kalitesi ve memnuniyeti bakımından olumlu bir imaj bırakmaktadır. "Tekirdağ'da inançlardan dolayı ayrımcılık yoktur" görüşüne katılanların oranı %60.5 iken, katılmayanların oranı %22.2'dir. Bu konuda kararsız bir tutum sergileyenlerin oranı ise %17.2'dir. Yapılan analiz sonuçlarına göre Tekirdağ'da inançlardan dolayı ayrımcılık yapılmadığı görüşü büyük ölçüde kabul görmektedir.

Kent yaşamında siyasal görüşlerin özgürce dile getirilebilmesi de yaşam kalitesi ve memnuniyetin göstergelerinden biridir. Tekirdağ'da siyasal görüşlerin özgürce dile getirilebildiği kanısında olan katılımcıların oranı %45.8 iken aksi görüşte

olanların oranı %26.5dir. Kararsız bir tutum sergileyenlerin oranı ise %27'dir. Buna göre Tekirdağ'da öğrencilerin nezdinde siyasi görüşlerin özgürce dile getirilebileceği ve düşüncelere saygı duyulan bir kent algısı ortaya çıkmaktadır. Gözlemlerimize göre çok aşırı veya marjinal olmayan, genel ahlaki ve kamu düzenini bozmayan görüşler serbestçe dile getirilebilmektedir.

Kadın erkek eşitliği düşüncesi de kentsel yaşamın ve uygar toplumun önemli göstergelerinden biri olarak kabul edilmektedir. Katılımcıların %63.9'u Tekirdağ'da kadın erkek eşitliğinin olduğunu düşünürken, %16'sı ise Tekirdağ'da kadın erkek eşitliği olmadığı kanısındadırlar. Katılımcıların %20.2'si ise bu konuda kararsız bir tutum sergilemişlerdir. Buna göre Tekirdağ'da büyük oranda kadın erkek eşitliği olduğu algısı bulunmaktadır.

Katılımcıların %59.6'sı Tekirdağ'da hak ve özgürlüklerin kısıtlanmadığı kanısında iken, %17.2'si ise Tekirdağ'da hak ve özgürlüklerin kısıtlandığı görüşündedir. %23.1 oranında ise kararsız tutum sergilenmiştir. Bu sonuçlara göre Tekirdağ'da hak ve özgürlüklerin büyük ölçüde kısıtlanmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu veriyle yukarıda ifade edilen Tekirdağ'da kadın erkek eşitliğinin olması, inanç ayrımcılığının olmaması, siyasi görüşlerin özgürce dile getirilebilmesi şeklindeki algılar da doğrulanmış olmaktadır.

Üniversite öğrencilerinin bir takım tutum ve davranışlarını, çeşitli görüş ve eylemlerini gerçekleştirme noktasındaki sosyal çevrenin verdiği tepki yaşam kalitesi bağlamında göz önünde tutulması gereken hususlardandır. Bu bağlamda yerli halkla öğrenciler arasındaki ilişkilerinin niteliğinin ölçülmesi gerekir. Tabloya göre Tekirdağ halkının öğrencilere karşı olan tutum ve davranışlarının %51.6 oranında pozitif, %25 oranında de negatif yönde olduğu görülmektedir. %22.7'lik bir kesim ise bu konuda kararsız gözükmektedirler. Burada daha çok belli bir memnuniyet görülmektedir. Yaptığımız gözlemler neticesinde öğrencilerin belli kesiminde oluşan memnuniyetsizliğin daha çok özel yurt, apart, pansiyon, ev gibi yerlerdeki kiraların yüksek oluşundan ve yöneticilerin bu konudaki katı tutumundan kaynaklandığı sonucuna varılmıştır.

Memnuniyeti ölçen kriterlerden biri de kentin sürdürülebilir yaşanabilirlik algısıdır. Burada eğitim görmek gibi görece zorunlu koşullara bağlı olarak yapılan kent tercihlerinin dışında, gönüllü yaşama isteği daha belirleyici olmaktadır. Mezun olduktan sonra Tekirdağ'da yaşamak isteyenlerin oranı %33.3 iken, mezun olduktan sonra Tekirdağ'da yaşamak istemeyenlerin oranı % 36.6'dır. Kararsız olduğunu belirtenlerin oranı ise %28.2'dir. Yapılan analiz sonuçlarına göre öğrencilerin bu konuda kararsız bir tutum sergiledikleri görülmektedir. Öğrenciler ileride mesleklerini yapabilecekleri bir şehir olarak Tekirdağ konusundaki kararsız tutumlarını bu konuda da sürdürmektedirler. Bu durumda [Aslan ve Sırım'ın \(2019\)](#) çalışmasında bahsedildiği üzere, üniversite öğrencilerinin kente sağlayacakları ekonomik getirinin uzun vadeli ve kalıcı hale getirilmesinin ancak mezuniyetten sonra kentte yaşamaya devam etme ve burada iş kurma gibi faktörlere bağlı olduğu düşünülürse, üniversitenin ve kentin henüz bu konuda yeterince kalıcılık sağlamadığı ifade edilebilir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Namık Kemal Üniversitesi öğrencilerinin Tekirdağ kenti hakkındaki yaşam kalitesine ilişkin algılarını ölçmek üzere anket verilerine dayanarak yaptığımız araştırmanın sonucunda öğrencilerin kent hakkında kimi yönlerden olumlu kimi yönlerden ise olumsuz bir algı içinde oldukları, bazı konularda ise çekinceli ve kararsız bir tutum sergiledikleri görülmüştür.

Doğal kentsel mekân bağlamında kentin coğrafi konumunu ve iklimini olumlu; yeşil alanları ve şehir dışı ulaşımını yeterli; şehir planlaması, altyapı ve üstyapı sistemlerini ise yetersiz görmektedirler. Çevre duyarlılığı konusunda kararsız bir eğilim göstermektedirler. Bu tutum büyük şehirde bulunması gereken özellikler yönünden de kent hakkında olumsuz bir algı oluşturmaktadır.

Toplumsal-kentsel yaşam alanı olarak kent kategorisinde barınma olanakları, sağlık hizmetleri, spor yapma imkânı ve yemek kültürü belli ölçüde yeterli; alışveriş merkezleri, iş bulma potansiyeli, eğlence mekânları, boş zamanları değerlendirme alanları ve belediyenin sunduğu hizmetler yönünden yetersiz ve kısıtlı görülmektedir. Hayat standartları açısından kent pahalı bulunmakta bu da diğer faktörlerle birlikte kentin cazibesini azaltmakta ve önemli bir öğrenci kesiminin kenti sıkıcı bulmasına ve mutsuz olmasına yol açmaktadır. Bu özellikleri ile Tekirdağ coğrafi konum, iklim ve yeşil alanlar gibi konularda beğenilse bile öğrencileri ileride mesleklerini icra edebilecekleri bir kent olma konusunda kararsız bir tutuma sevk etmektedir.

Eğitim kategorisi ile ilgili olarak da öğrencilerin önemli bir kesimi üniversitenin sunduğu imkân ve destekleri yetersiz bulmaktadırlar. Aynı şekilde çevredeki kütüphaneler, bilimsel etkinlikler, kültür-sanat faaliyetleri de önemli ölçüde yetersiz bulunmaktadır. Bu durum öğrencilerin kenti eğitim açısından kendilerini yeterince geliştirecek bir şehir olarak görmemelerine yol açmaktadır.

Hak ve özgürlükler kategorisinde konuya baktığımızda öğrencilerin bu noktada büyük ölçüde memnuniyet hissettiğini söyleyebiliriz. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu kenti bir yaşam alanı olarak güvenli hissetmektedirler. Burada inançlardan dolayı ayrımcılık yapılmadığı, siyasi görüşlerin özgürce dile getirildiği, hak ve özgürlüklerin kısıtlanmadığı, kadın ve erkek eşitliğine önem verildiği, halkın öğrencilere karşı tutumunun genellikle olumlu olduğu algısı öne çıkmaktadır. Ancak mezun olduktan sonra Tekirdağ'da yaşama konusunda ise kararsız bir tutum sergilenmektedir. Bu tutum Tekirdağ'ı ileride mesleklerini icra edebilecekleri bir yer olarak görme konusundaki kararsızlıkları ile paralellik taşımaktadır. Bu durumu öğrencilerin kente ilişkin diğer olumsuz ve çekinceli yaklaşımlarıyla birlikte değerlendirdiğimizde anlaşılabilir bir tutum olarak görmek gerekir.

Bütün bunlar Tekirdağ kent gerçekliğinin öğrencilerde oluşturduğu bir algılama biçimidir. Algı bire bir gerçeklikle örtüşmese de gerçekliğin bireylerdeki öznel bir izdüşümüdür. Öğrencilerin belli bir üniversiteyi tercih edişlerinde üniversiteye giriş sınavından aldıkları puan kadar, üniversitenin kendisinin ve üniversitenin bulunduğu kentin konumu ve statüsünün de önemli bir rolü bulunmaktadır.

Tekirdağ çoğunlukla İstanbul'daki üniversitelere girmek için yeterli puanı alamayan öğrencilerin daha düşük puanlarla okumak için tercih ettikleri, kalıcı olmayan bir geçiş noktası, bir atlama taşı, imkânları sınırlı ama gelişmekte olan bir kent niteliğindedir. Yine Tekirdağ'da yaşayan veya diğer yakın bölgelerden, sayıları sınırlı da olsa daha uzak bölgelerden gelen ve sınavdan üniversite okumak için yeterli bir puan alan öğrenciler için kent, üniversite okuyabilecekleri belli imkânlarla sahip bir nitelik taşımaktadır. Ayrıca gözlemlerimize göre Tekirdağ'ın diğer tipik muhafazakâr Anadolu kentlerine göre daha rahat ve daha naif ortamı da bir kısım öğrenciler tarafından tercih sebebi olmaktadır. Burada sorun Tekirdağ'ın öğrencilerin taleplerini önemli ölçüde karşılayan ve onlara sürdürülebilir bir yaşam kalitesi ve yaşam memnuniyeti sunan "öğrenci dostu" bir kent olup olamadığı ile ilgilidir. Bu yönüyle bazı eksikleri bulunan kent, sınırlı da olsa belli ölçüde bunu başarabilmiş gözüküyor. Coğrafi konumu ve yapısal özellikleriyle Tekirdağ "öğrenci dostu bir kent" olma bakımından daha elverişli potansiyele sahiptir.

Öğrencilerin yaşam kalitesi noktasındaki bazı olumsuz algıları subjektif özellikler taşısa da kentin imajı konusunda yöneticilere ve ilgililere önemli ipuçları vermektedir. Bu yönüyle yetkililer tarafından alınacak tedbirler, eksik ve olumsuz görülen konulardaki iyileştirmeler ve bir takım yapısal sorunların çözülmesi kentin kendine özgü kimliğini öne çıkaracak ve kentteki yaşam kalitesini yükseltecektir.

Teşekkür: Anket sorularının oluşturulmasında ve makalenin yayına hazırlanmasında yardım ve katkılarını esirgemeyen Doç. Dr. Vedat ŞAHİN'e buradan teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

To Cite This Article: Dikbıyık, Ç. (2019). City perception of university students in the context of quality of life: The case of Tekirdağ. *International Journal of Geography and Geography Education (IGGE)*, 42, 413-428.

Submitted: May 29, 2020

Revised: July 12, 2020

Accepted: July 18, 2020

EXTENDED ABSTRACT

CITY PERCEPTION OF UNIVERSITY STUDENTS IN THE CONTEXT OF QUALITY OF LIFE: THE CASE OF TEKİRDAĞ

INTRODUCTION

Cities are named in different categories depending on their various characteristics such as world city, metropolitan city, port city, industrial city, diversified city and global city (Tekeli, 2010: 212-213). As an institutional structure with all its components, cities offer a certain lifestyle and various services for both those who live in it and those who have to live in it for various reasons. Universities in the city affect and shape urban life to a certain extent (İzmen and Daş, 2017). Accordingly, the belonging of the people living in the city and their perception about the city are also shaped. In this respect, the perception created by the city in terms of the services it provides to students who come to study at university and the quality of life becomes important for the development and dynamism of the city. The perception of the city among the students of Namık Kemal University in Tekirdağ stands before us as a subject worthy of research in terms of both our city and our region. With such a study, we hope that we will have the opportunity to provide a local explanation regarding the city-student relations and students' perception of the city, and we will make a limited contribution to the literature.

THEORETICAL FRAMEWORK

Although there is no common definition of quality of life acceptable for all sciences today, all definitions have an emphasis on the human factor and its subjective assessment system. In this context, according to the World Health Organization, quality of life is defined as “perception of one's own life in a culture and value system according to one's own goals, expectations, standards and interests” (World Health Organization, 1997: 1; Boylu and Paçacıoğlu, 2016: 138).

There are objective and subjective indicators of quality of life. Elements such as income, education, profession, health, housing are objective; the demand and satisfaction of the person against them are also subjective indicators (Boylu and Paçacıoğlu, 2016: 139). Objective indicators are not sufficient to explain the quality of life. In this respect, it is necessary to take into account the relationship between the quality of life and the subjective values and evaluation of the person (Türksever, 2001: 14). Quality of life that varies from society to society and from culture to culture shows itself based on the measurement of how the services offered are perceived by the society (Türksever, 2001: 16).

Despite different approaches, when we evaluate in general, the concept of quality of life defines the relationship between people and the environment. When we look at the common features in different definitions, we see that economic performance, ecological and physical environment, social justice and interaction, quality of public services come to the fore. This concept is frequently in the literature; It is used with concepts such as livability, sustainability, smart growth and endurance (Sarı and Kindap, 2018: 44).

Today, it is possible to say that the concept of quality of life is addressed in three main axes: individual satisfaction-centered, human-centered and environment-centered (Tekeli, 2010: 155).

Urban quality of life is defined in two ways, narrow and broad: In a narrow sense, the quality of urban life is related to the level of provision of opportunities such as infrastructure, communication, transportation and housing in cities in terms of social, economic and spatial factors. The fact that these material elements of the city are above the determined threshold, are considered as indicators of the quality of urban life. In a broad sense, the quality of urban life also includes social, cultural, political factors and processes (Geray, 1998: 327).

When we look at the international literature in the context of the city-university relationship, Brockliss discussed the relationship between the city and the university in the new economy model context (Brockliss, 2000), but it is seen that Chatterton focused on the cultural role of university on city community (Chatterton, 2000). Considering the fact that in the second half of the twentieth century, universities in Turkey have a strong role in transforming the general view and cultural and social life of Anatolian cities which are generally conservative and introverted, it can be said that Chatterton's approach is also important for understanding the city-university relationship in our country.

In the Turkish literature review on the subject, it has been seen that some studies have been carried out on the city-university relationship, which deals with various cities and universities. In this context, firstly, the work of Gürkaynak and Kasimoğlu (2004), which provides a general framework for the interaction of the university with its environment, and then the studies dealing with the city-university interaction in Eskişehir, Zonguldak and Tekirdağ respectively can be mentioned (Taşçı et al., 2011; Sankır and Gürdal, 2014; Aslan and Sırım, 2019; Bostancı, 2017).

It was determined that two articles about Tekirdağ Namık Kemal University were published in the context of our topic. One of them is the article on the spatial dynamics of the relationship between the university and the city and written by Bostancı (2017). The other is the article of Aslan and Sırım (2019) on the contribution of the university to the economic development of Süleymanpaşa District of Tekirdağ. Bostancı article specifically, İ.İ.B.F. focused on students and conducted the survey study on these students. The work of Aslan and Sırım examines the effects of Tekirdağ Namık Kemal University on the economy of Süleymanpaşa district thanks to the economic impact it has created.

Our study, on the other hand, is based on the survey data, which includes all the students on the central campus and includes comprehensive and detailed analysis of their perceptions of the city, and differs in this respect.

METHOD AND TECHNIQUES

The basis of our study is the data of the survey conducted to investigate the perception of the city in terms of quality of life in Tekirdağ Namık Kemal University Students. In this study, it was thought that it would be more appropriate to use the quantitative method and the survey technique, because the most appropriate method for the subject we are dealing with is the quantitative method and survey research design in this sense. Survey researches within the scope of the quantitative method were preferred in this study because they gave the researcher accurate ideas about the average of the general characteristics of the universe discussed (Gürbüz and Şahin, 2018: 106)

The total number of students in the central campus, where we conduct surveys, is 18370. The five-point Likert scale was used in the research. The survey was applied to students in the Değirmenaltı campus of the University on various days during May and June 2019 to cover the central provincial borders of Tekirdağ, where the university's central campus is located. Virtually every faculty and high school students were visited, and the assessment was made on the data of 476 people by simple sampling method. In addition, students' attitudes and behaviors were observed in relation to the subject, and in this framework, conversations were held with some students at various times

The survey results related to the research area were analyzed using the SPSS program. Frequency and percentage tables were created according to the results of the analysis. In the reliability analysis, the cronbach alpha coefficient was found to be 0.879 and the reliability of the questionnaire was tested.

Our findings on the subject are categorized under 4 main headings and presented in tables. These are: 1. Perception of Tekirdağ as a natural-urban space 2. Perception of Tekirdağ as a social-urban living space, 3. Perception of Tekirdağ in terms of education opportunities, 4. Perception of Tekirdağ related to the Environment and Freedoms.

FINDINGS

In the context of the quality of life we investigated in the example of Tekirdağ, the categories of university students' perception of the city are examined below.

1. Perception of Tekirdağ as a Natural-Urban Space

Students' perceptions about the city were first considered as the relationship between the city's natural geographical location and its physical infrastructure and superstructure. The vast majority of students agree that Tekirdağ's geographic location affects life positively (78.2%). The fact that it is close to Istanbul, which is a metropolitan city with wider opportunities, that students mostly come from Istanbul (Bostancı, 2017: 213) has a significant impact on the choice of the city and affects life positively. Another important group thinks that the climate positively affects life. Green areas in the city are considered sufficient, albeit limited. Intra-city transportation students mostly find it

insufficient, and the transportation systems from Tekirdağ outside the city are sufficient. The opinion that urban planning affects life negatively among students is gaining weight and it is understood that the city planning in Tekirdağ is not satisfied. They remain indecisive and reluctant about the importance attached to the environment. From here, we can conclude that the infrastructure and superstructure systems of Tekirdağ are not sufficiently developed and do not have the features that should be present in the metropolitan. Here, especially the students should be taken into consideration from a metropolis such as Istanbul to Tekirdağ.

2. Perception of Tekirdağ as a Social-Urban Living Area

While talking about quality life, the opportunities offered by the city and satisfaction from them have an important place. It has been determined that the university has a medical faculty and it is easily accessible for students, which increases the satisfaction in terms of health services. Mostly (63.4%) shopping malls in Tekirdağ are not seen in sufficient numbers. Students have limited opportunities to find a job to meet some needs. They display an unstable attitude towards seeing Tekirdağ as a city in which they might want to do their job in the future. The perception that there are not enough entertainment centers in Tekirdağ stands out. A large majority (72.3) thinks that the places where activities can be done in Tekirdağ are limited. The activities of Tekirdağ Youth Center, located in Değirmenaltı, where the university is located, are not sufficient to meet this need with limited space and facilities. Again, the Süleymanpaşa Municipality Ahmet Erensoy Youth Center, which is located right across the university, is not a certain alternative in this regard (Dikbiyik, 2019). It is seen that the students like the food culture in the city. The belief is that the support and facilities provided by the municipality to students are significantly insufficient. In terms of life standards, Tekirdağ is seen as an expensive city mostly by students like 60.6%. There are few shopping centers in the city, lack of entertainment centers, limited activity areas, etc. Reasons students do not find Tekirdağ attractive in terms of social life. As a result, a significant majority does not feel happy here.

3. Perception of Tekirdağ in terms of Educational Opportunities

One of the basic elements of students' perception regarding the quality of urban life and city perception is undoubtedly about education. In this context, students' perception of the city is shaped. Students consider the university's educational support and opportunities to be insufficient. Similar attitudes are observed among students in terms of library, various courses, scientific activities and culture-arts activities. When we consider the attitudes regarding educational activities together with the negative attitudes in the other category, the difficulties and urban satisfaction rate of living as a student in the city become more evident. From here, we can say that there is an important group of students who find it boring to be a student in Tekirdağ. This situation shows that students are dissatisfied with the city. The fact that the students saw both the university and the city's educational opportunities inadequately resulted in not seeing Tekirdağ as a city where they could improve themselves. As a matter of fact, when the attitude of students who do not see Tekirdağ as a city to develop themselves is tested with the scale of "I would like to study high school in Tekirdağ", 62.2% of the participants responded negatively.

4. Perception of Tekirdağ as an Environment of Rights and Freedoms

For students, the environment of rights and freedom offered by the city is also important in terms of satisfaction with the city and hence the quality of life. Security is one of the important criteria in measuring the quality of life. The vast majority of students see Tekirdağ as a safe city for daily life. The fact that Tekirdağ is a quiet coastal city where terrorism and criminal acts are not seen very much confirms this perception. The opinion that 60.5% of Tekirdağ does not discriminate due to beliefs is widely accepted. In Tekirdağ, a city perception emerges in the eyes of the participants, where political views can be expressed freely and thoughts are respected. According to our observations, opinions that are not too extreme or marginal and do not disturb the general morality and public order can be expressed freely. 63.9% of the participants think that there is a gender equality in Tekirdağ. Accordingly, there is a perception that there is a large gender equality in Tekirdağ. 60% of the participants think that rights and freedoms are not restricted in Tekirdağ. According to these results, it is concluded that rights and freedoms in Tekirdağ are not restricted to a great extent. There is a certain satisfaction in the ratio of the attitudes and behaviors of the people of Tekirdağ towards students. The indecision of seeing Tekirdağ as a city where students can do their profession in the future also continues to live in Tekirdağ after graduation.

CONCLUSION AND EVALUATION

While the university students we examined find the city positive as a natural-geographical location, they display a negative and hesitant attitude towards their physical structure. They see the services and opportunities provided by the

city limited and inadequate. Likewise, they show a similar attitude towards educational, cultural and artistic activities both in the university and in the city. On the other hand, it is seen that the students are significantly satisfied with the free environment they think the city provides them. After graduation, they are undecided about seeing Tekirdağ as a city where they can live and do their jobs in the future. All this is a form of perception created by students of Tekirdağ city reality. Although perception does not correspond exactly to reality, it is a subjective projection of reality in individuals. This perception is important for the image of the city with many factors. As a coastal city with a naive lifestyle, Tekirdağ has the potential to meet the demands of students. The perception of the city will become more positive when some negativities in this matter are eliminated

Kaynakça / References

- Akder, H. (2004). İnsani gelişme ya da yaşam Kalitesi. Asomedyaya Mayıs 2004. 09, Temmuz 2019 tarihinde <http://www.aso.org.tr/kurumsal/media/kaynak/TUR/asomedyaya/mayis2004/dosyamayis2004.html>, adresinden edinilmiştir.
- Aslan, İ. & Sırım V. (2019). Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi'nin Süleymanpaşa ilçesinin ekonomik gelişimi üzerindeki etkileri: öğrenci tüketim harcamaları özelinde bir değerlendirme. *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(15), 61-76.
- Bostancı, S. H. (2017). Üniversite ve kent ilişkisinin mekânsal dinamikleri: Tekirdağ örneği. E. Nişancı, Ü. İzmen, S. H. Bostancı (ed.), *Trakya bölgesinde üniversitelerin bölgesel kalkınmaya etkisi* içinde (s.183-234). İstanbul: Umuttepe Yayınları.
- Boylu, A. A. & Paçacıoğlu, B. (2016). Yaşam kalitesi ve göstergeleri. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 8(15), 137-150.
- Brockliss, L. (2000). Gown and town: The university and city in Europe, 1200–2000. *Minerva*, 38(2), 147–170.
- Chatterton, P. (2000). The cultural role of universities in the community: revisiting the university – community debate. *Environment and Planning A*. 32(1), 165-181.
- Creswell, J. W. (2014). *Research design: qualitative, quantitative and mixed methods approaches*. Sage Publications.
- Dikbiyik, Ç. (2019). Gençlik merkezlerinin faaliyetleri ve işlevselliği üzerine bir araştırma: Tekirdağ Gençlik Merkezi örneği, *International Balkan and Near Eastern Social Science Congress Series*. 9-10 Mart 2019,(1269-1274). Tekirdağ, Türkiye.
- Emür, S. H. & Onsekiz, D. (2007). Kentsel yaşam kalitesi bileşenleri arasında açık ve yeşil alanların önemi: Kayseri/Kocasinan İlçesi park alanları analizi, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22, 367-396.
- Geray, C. (1998). Kentsel yaşam kalitesi ve belediyeler. *Türk İdare Dergisi*, 70(421), 323-346.
- Gürbüz, S. & Şahin, F. (2018). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Gürkaynak, M. R. & Kasımoğlu, M. (2004). Türkiye’de üniversite-komşu çevre etkileşimi: İşbirliği için bir ön çalışma. *Amme İdaresi Dergisi*, 3(37), 147-162.
- İzmen, Ü. & Daş, Z. Ö. (2017). Tekirdağ’ın gelişiminde üniversitenin rolü. E. Nişancı, Ü. İzmen, S. H. Bostancı (ed.), *Trakya bölgesinde üniversitelerin bölgesel kalkınmaya etkisi* içinde (s.149-182). İstanbul: Umuttepe Yayınları.
- Namık Kemal Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, Değirmenaltı Kampüsü, 29 Mart 2019, Tekirdağ.
- NKÜ Tanıtım, (2019). 07 Temmuz, 2019 tarihinde <http://www.nku.edu.tr/tanitim>, kaynağından alınmıştır.
- Sankır, H. & Gürdal A. D. (2014). Bülent Ecevit Üniversitesi'nin Zonguldak'a etkileri ve kentin üniversite algısı. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 4(2), 90-98.
- Sarı, V. İ. & Kindap, A. (2018). Türkiye’de kentsel yaşam kalitesi göstergelerinin analizi. *Sayıştay Dergisi*, (108), 39-72.
- Şahin, V. (2014). Tekirdağ ilinde nüfus ve yerleşmenin coğrafi analizi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(35), 345-357.
- Taşçı, D., Gökalp, E., Genç Kumtepe, E., Kumtepe, A. T. & Toprak, E. (2011). Kentin üniversite algısı: Anadolu Üniversitesi ve Eskişehir örneği. *Amme İdaresi Dergisi*, 44(2), 131-146.
- Tekeli, İ. (2010). *Gündelik Yaşam Kalitesi ve Yerellik Yazıları*. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Tekirdağ Turizm Envanteri ve Turizm Gelişme Planı, (2005). *Tekirdağ Turizm Envanteri ve Turizm Gelişme Planı*. Tekirdağ: Sistem Multimedya.
- Türksever, A. N. E. (2001). *Türkiye’de büyükşehir alanlarında yaşam kalitesinin değerlendirilmesine yönelik bir yöntem denemesi*. (Doktora tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul).
- World Health Organization (1997). "WHOQOL measuring quality of Life", Geneva: 09 Temmuz, 2019 Tarihinde https://www.who.int/mental_health/media/68.pdf, adresinden edinilmiştir.